

EMLÉKEZTETŐ
2009. május 22. 10.⁰⁰

Tárgy: Felügyelő Tanács ülése

Jelen volt 33 fő a jelenléti ív szerint; 26 fő a Felügyelő Tanács tagjai közül, valamint 7 fő NSZFI meghívott.
Helyszín: az NSZFI konferenciaterem (1085 Budapest, Baross u. 52.)

Napirendi pontok:

- I. A projekt eredményeinek rövid bemutatása – Juhászné Víg Éva
- II. A 2. alprojekt rövid bemutatása – Máté Tímea
- III. A 3. alprojekt rövid bemutatása – Váradí Antal
- IV. Egyebek

Nagy László:

Köszöntötte a megjelenteket, megállapította, hogy a Felügyelő Tanács határozatképes.
A jelenlévők egyhangúan megegyeztek abban, hogy az ülés a javasolt napirend szerint halad.

I.

Juhászné Víg Éva:

Beszámolt a projekt aktuális eseményeiről, eredményeiről.

Előadása a következő részekből állt:

Szerződéssel lezárt közbeszerzések, Aktuális forrásfelhasználás, Beszámoló a műhelymunkákról, Elkészült alapozó tanulmányok, Nyilvánosság biztosítása.

Kérdések, hozzászólások:

Dr. Lakrovits Elvira:

Megköszönte a tájékoztatást. Az alapozó tanulmányokhoz kapcsolódva említette, hogy náluk is történtek kutatások, amennyiben ez segítséget jelent, eljuttatják az érintetteknek.

Arról érdeklődött, hogy a tanulmányok hozzáférhetőek lesznek-e a szaktárcák számára.

Juhászné Víg Éva:

A lektorálás után a honlapról elérhetőek lesznek.

Dr. Szilágyi János:

Csatlakozott az előtte hozzászólóhoz, és javasolta, hogy a hozzáadott értéket tartalmazó tanulmányokat megkapják véleményezésre.

Aggályosnak tartotta, hogy a vállalt indikátorok szerint növekednie kellene a tanulószerveződések számának - véleménye szerint azonban a változó szabályozás miatt - csökkenni fog.

Kockázatkezelést javasolt ebben a tekintetben.

Solti Gábor:

Megkérdezte milyen stádiumban vannak az alapozó tanulmányok.

Várad Antal:

Válaszában kifejtette, hogy a tanulmányok készítése megkezdődött, néhány héten belül készülnek el a nyers kéziratok, majd a lektorálás következik. Az ún. szakmai vizsgák módszertani kézikönyve (mely az akkreditációhoz kapcsolódik), teljesen elkészült, lektorálás után fölkerül a honlapra. E tanulmányok megalapozzák a szakmai munkát, fejlesztési javaslatokat fogalmaznak meg, mely fontos forrás az útmutatót készítő szakértők számára is.

Dr. Pirisi Károly:

Jelezte, hogy tapasztalatai szerint - amennyiben van olyan indikátor, amelynek megvalósítása nem az NSZFI-től függ - már most érdemes egyeztető tárgyalásokat folytatni az Irányító Hatósággal.

Nagy László válasza:

Természetesen, az érintett alprojektek figyelni fognak a tanulószerveződésekre is, ha szükséges, kezdeményeznek szerződés módosítást.

Nagy László:

A válaszok után a II. napirendi pont szerint felkérte Máté Tímea alprojektvezetőt, hogy tartsa meg előadását.

II.

Máté Tímea:

Bemutatta a Minőségellenőrzés alprojekt tevékenységét.

Előadása a következő részekből állt: Probléma/szükséglet, Az alprojekt célja, Filozófiai alapvetés, Minőségirányítási rendszer fejlesztése, Fejlesztési tevékenységeink, Szakmai módszertan kidolgozása, Minőségbiztosítási hálózat kialakítása, működtetése, Szoftver- és adatbázis-fejlesztés, A rendszer bevezetése, Eredményeink, sikereink.

Kérdések, hozzászólások:

Dr. Lakos István:

Az akkreditációval kapcsolatban vetette fel a következő problémakört: lesz-e elég idő, energia, szándék arra vonatkozóan, hogy egy olyan meghatározó rendszert, mint az akkreditáció, egyszer teljes körűen áttekintsenek. Hangsúlyozta: a koncepcionális problémákkal is foglalkozni kell, ahogy a jogszabályalkotással is ez szokott lenni a probléma.

Máté Tímea:

A tanulmány természetesen foglalkozik a koncepcionális problémákkal, többek között a jó gyakorlatok átvételével és a közös pontok kiemelésével is. A minőségbiztosítási rendszer hosszú távú sikere érdekében a tanulmányban külön figyelmet szentelünk a keretrendszer bevezetésének problémáira. Vizsgáljuk például bevezetést segítő jogszabályi módosítások lehetőségét.

A módszertani útmutató kialakításánál gyakorlati szempontból átvizsgáljuk az akkreditációs követelményeket és kiszűrjük az esetleges ellentmondásokat. Bevonjuk a felnőttképzést is szakértői szinten, mind a mentorok, mind a lektorok vonatkozásában.

Vízvári László:

A fenntarthatóság szempontjából fontos kérdés lesz, hogy ki fizeti a költségeket. A projekt keretében kiépül a rendszer, de mi lesz a garancia arra, hogy ezt választják majd az intézmények a többi már meglévő mellett.

Az intézmény-akkreditációról szól ez a lehetőség, vagy a program tekintetében is vannak lehetőségek?

A FAT- akkreditációt már a legtöbb helyen elvárjuk. Mi lesz a kialakítandó rendszernek a viszonya ehhez?

Nagy László:

A TÁMOP 2.2.1. a szakképzés fejlesztéséről szóló projekt.

Ma Magyarországon kimeneti szabályozás érvényes a szakképzésben. A folyamatot illetően engedékenyebb a szabályozás. A 2. alprojekt célja, hogy ebben változás legyen. 1985 óta az iskolarendszerben megszűnt a tanterv és utasítás rendszere, ami nem feltétlenül gond, de a folyamaton belül is kell ellenőrzési lehetőség.

Az alprojekt indikátorai alkalmasak lehetnek arra, hogy a fenntartói tartalmi ellenőrzés alapját is szolgálják, iskolarendszerben és felnőttképzésben is. Így összehasonlíthatóak lennének az intézmények, módszert találnánk arra, hogy a képzési folyamatot hogyan tudja az állam vizsgálni. A fő irány az iskolai rendszer, ott lehetőség legyen a fenntartónak, hogy jó módszertan alapján ne csak törvényességi, hanem tartalmi szempontból is tudjon ellenőrizni. Kapjon olyan eszközrendszert, mely alapján a tanítási-tanulási folyamatokat objektívan tudja ellenőrizni.

Solti Gábor:

A minőségbiztosítás fontos, de kérdés az, hogy amikor Európában élenjáró lépéseket teszünk, ezzel összhangban nézzük-e, hogy Magyarországon megvan-e hozzá a humánerőforrás.

Mennyire képzettek a tanárok pl. a szakanyagok megfelelnek-e a legmodernebb követelménynek. Vizsgálja-e ez a rendszer, hogy a feltételek milyen szinten biztosítottak?

Máté Tímea válasza:

A visszajelzések alapján úgy tűnik, mintha az Unióban jobban elfogadnák az egységes minőségbiztosítási rendszer kiépítésére irányuló törekvéseinket, mint Magyarországon.

Modláné Görgényi Ildikó:

Kiemelte, hogy a nemzetközi bizottságban is benne van egy szakértőjük. Így az ottani tapasztalatokat is integrálni tudják. Az alprojektek másik része ugyanezen humánerőforrás fejlesztésével foglalkozik. Ez is segíti majd a kontrollfolyamatot, a szükséges szakemberek biztosítását.

Vízvári László:

Hozzászólásában elmondta, egyetért a felfogással, hogy szükség van általános szabályokra a minőségbiztosításban. Ugyanakkor problémaként vetette fel, hogy nem látja a döntéshozói szándékot ezen a területen, hiszen a korábbi kezdeményezések mára jelentéktelenné váltak, elsikkadtak a rendszerben (pl. szaktanácsadói rendszer, minimális óraszámok). Nyitott kérdés számára, hogy a szabályozást a döntéshozók hogyan fogják kezelni. Jó lenne, ha a végén eljutnánk oda, hogy a tanuló garanciát kapjon arra, hogy az adott intézményben megtanítják valamire.

Tary Ferenc:

Pontosította: nem az elmúlt 10 év trendje vezetett a jelenlegi állapothoz, messzebbre nyúlik vissza, az elmúlt 25 évre. Egyetértett a szabályozás szándékával, csökkenjen a túlzott autonómia, szabadosság. Kiemelte, hogy véleménye szerint az emberi erőforrások rendelkezésre állnak, a szakiskolákban dolgozó kollégák már a Comenius bevezetése óta kaptak képzést, a felnőttképzésben pedig az elmúlt 7 évben kb. 2400 akkreditációs folyamat zajlott le. Így a szakértői és tanácsadói kör is rendelkezésre áll. Végül sok sikert kívánt az alprojekt munkájához, amely véleménye szerint az egyik legsikeresebb lehet a projekten belül.

Nagy László:

A válaszok után a III. napirendi pont szerint felkérte Váradi Antal alprojektvezetőt, hogy tartsa meg előadását.

III.

Váradai Antal:

Bemutatta a Vizsgarendszer fejlesztése alprojekt tevékenységét.

Előadása a következő részekből állt: A fejlesztés fő területei, A fejlesztés célja (1-2-3), A fejlesztés főbb tevékenységei (1), A fejlesztés főbb tevékenységei (2), A fejlesztés kimeneti indikátorai, Időarányos teljesítés.

Kérdések, hozzászólások:

Dr. Lakrovits Elvira:

Üdvözölte a törekvést. Valamennyi szakképesítés vonatkozásában elengedhetetlennek tartja, hogy ugyanolyan feltételrendszerben lehessen megszerezni a bizonyítványt bármelyik intézményben, az országban. Kérdése, hogy a fejlesztő munka hogyan viszonyul a Szakképzési törvényben kifejtett, a szakképesítésért felelős miniszter feladataihoz; a szakmai vizsgára vonatkozó részletes szabályokról.

Tervez-e az NSZFI egyeztetést a tárcák között? Jelezte: amikor előírták ezt a kötelezettséget, tárcánk (PM) megkereste az SZMM-et egyeztetés céljából, hogy egységes legyen a vizsgarendszer ellenőrzése – erre és az ismételt (szintén írásos) megkeresésekre sem kapott választ.

Váradai Antal:

A jelenlegi jogszabályi háttér természetesen működik. Az együttműködés lehetőségeit folyamatosan keresik. Reményét fejezte ki arra vonatkozóan, hogy az alprojekt fejlesztése olyan volumenig eljut, hogy igényt generál a döntéshozók felé, és kidolgozzák azt a jogszabályi hátteret, amely a részletekre vonatkozik.

Dr. Lakrovits Elvira:

Elmondja, hogy eddig is volt lehetőség, kötelezettség, ma is van az ellenőrzésre vonatkozóan. A PM rendszeresen ellenőriz, készül a jogszabály az 5. szakasz (1) b pontjában előírt kötelezettséghez. Ahhoz, hogy a felnőttképzési intézményeknek ne sokféle előírásból kelljen igazodniuk, fontos lenne valamilyen módon harmonizálni ezeket a szabályokat. Törekvései eddig kudarcba fulladtak, a projekt talán segíthet. A saját ellenőrzési rendeletünket is megcsinálhatjuk, de jobb lenne egyeztetni, hogy a vizsgaszervező intézményeknek ne legyen problémájuk.

Nagy László:

Maga az OKJ jó példa arra, hogy az egyes szakképesítésekért felelős minisztériumok képesek voltak a megegyezésre. Az FT, a projekt jó terep arra, hogy ne attól függjön az ellenőrzés rendszere, hogy éppen ki ellenőriz. Kompromisszumra kell jutniuk a tárcáknak. A legtöbb tárca több szakképesítésért felelős, a végfelhasználók érdekében törekedni kell az egységesítésre.

Az NSZFI minden anyagot hozzáférhetővé tesz minden minisztérium számára, amit lehet, elkövet a megoldás érdekében.

Dr. Szilágyi János

Jelezte, hogy információi szerint jövőre az OKJ-s vizsgák miatt működésképtelenné válhat a vizsgarendszer, mert túl hosszú ideig tart a vizsga az új OKJ szabályozása szerint.

Fontos, hogy ezzel a problémakörrel foglalkozzanak a projekt keretén belül is, mert az alaptevékenységeknek funkcionálniuk kell.

Vízvári László:

Elmondta, hogy a bemeneti kompetenciaméréseket hasznosnak tartja, segítséget ajánlott fel: kutatások, próbamunkák, vizsgák, egészségügy területén. A gyakorlat kialakult, hasznos lehet a fejlesztéshez. A bemeneti kompetenciákhoz kapcsolódóan felvetette, hogy fontos lenne, hogy a korábbi szakképesítésekkel párhuzamot lehessen vonni a beszámítás érdekében. Hogy ki, milyen alapon ment fel egy tanulót pl. az új

szakképzési rendszernek ezt kezelni kellene, de az a tapasztalat, hogy ezzel kapcsolatban vannak még jogi problémák is.

Solti Gábor:

Önök ki akarják alakítani a vizsgarendszer ellenőrzését, ami majd jobban harmonizálja az eddigi eredményeket. A vizsga ellenőrzésekor: az legyen a fő cél, hogy a gyakorlati vizsgarészen olyan vizsgáztatók legyenek, akik a gyakorlathoz nagyon jól értenek. Aggályom az, hogy a gyakorlati vizsgáztatási kategóriában sok olyan szakember merülhet fel, akiknek nem magas iskolai végzettsége, hanem gyakorlati ismeretei vannak.

Ne legyen bürokratikus a rendszer, mert nem fogunk megfelelő képzettségű vizsgáztatókat találni. Ne legyen költséges sem. Átlátható, egyszerű és jól ellenőrizhető legyen.

Csóti Ferenc:

Váradi Antal komoly előismeretekkel rendelkezik, és az AP induló szakaszban van. Elvira hozzászólásához csatlakozom: az ellenőrzésnek, a képzési folyamatnak és a vizsga ellenőrzésének kapcsolódnia kell. A másik kérdés a szaktárca kötelezettsége. Szóvá tettük már, hogy célszerű lenne erőteljesebben, jogszabályban szabályozni. Az ellenőrt fizetni, utaztatni kell. Arra kérdésre, hogy forrást honnan biztosítunk hozzá, nincs útmutatás, konkrét szabályozás, a 20-as rendelet sem ad kapaszkodót. A jogi szabályozás kérdéseivel is foglalkozni kellene, célszerű lenne bővíteni az ott leírtakat.

Dr. Nagy Márta:

Ha vizsgaelnök kiválasztásra kerül, felkerül a névjegyzékbe. Továbbképzésre kell mennie. A kötelező továbbképzéshez (vizsgaelnökök) kapcsolódnia kellene az alprojekteknél is.

Ha van vizsgaelőirányítási rendszer, ellenőrzik a vizsgát, és ha nem folyt megfelelően az ellenőr szerint, akkor mik a szankciók? Mire lehet számítani? A miniszter törli a névjegyzékből a céget, iskolát?

Tary Ferenc:

Az előzetes tudásszint-felméréshez kapcsolódva elmondta, hogy több száz mérőeszközt dolgoztak ki a korábbi központi programban.

A vizsgaelnöki jelöléshez megjegyezte, hogy a Minisztériumok kötelessége, hogy saját hatáskörükben jelöljék ki a vizsgaszervezőket, a vizsgaelnököket. Szerinte nem lehet általánosan szabályozni azt, hogy milyen időközönként, milyen a szakértői körrel, ill. mi legyen a hangsúlyos az ellenőrzésben – ezek tárca-specifikus meghatározások. A vizsgaelőirányításra ezért nincsenek is általános szabályok.

Dr. Lakos István:

Elmondta, a vizsgaszervezési akkreditáció megvalósulása nagyon fontos. A vizsgaelőirányítás és az akkreditáció egy ponton összekapcsolódik: a vizsgaszervező intézmény kiválasztásának a gyakorlata és az akkreditáció is sokproblémás terület.

Véleménye szerint az ellenőrzéseknél azért van rengeteg gond (pl. vizsgaelőirányítás), mert nem jó az akkreditációs rendszer. Pl. a FAT-statisztikák szerint: min bukna meg az akkreditált intézmények? Nem felelnek meg a nyilvántartásba-vételi követelményeknek. Nem lett megfelelően az akkreditáció végiggondolva.

A vizsgaszervezési akkreditáció. Konkrét példa: alapvető kérdés nincs tisztázva, mi az, hogy differenciált akkreditáció, és lehet-e differenciált akkreditáció (pl. kétkezi szakmánál).

Váradi Antal:

A jelenlegi vizsgarendszer problémái és eredményei is előkerültek, fölvetődtek a hozzászólásokban. Az új modulrendszerhez még a jelenlegi vizsgaszabályozás kapcsolódik, ami a régi módosítása. A vizsgaszabályzat másfajta megközelítésre lesz szükség, mely a modulrendszerhez jobban kapcsolódik, és nem növeli az adminisztrációt, a vizsganapok számát, teremszükségletet. Megköszönte a véleményeket, jórészt érvényesíteni fogják a fejlesztésben. Akkreditációhoz kapcsolódóan: arra törekszünk, hogy az kaphassa meg a vizsgaszervezési jogot, aki minden szükséges feltételnek eleget tesz.

Nagy László:

Visszatérő ügy a vizsgaidőszakok hosszúságával összefüggő problémakör. Valós a probléma, de nem amiatt alakult ki, mert új OKJ van, hanem azért, mert objektíven mérni és értékelni akartunk. A régi OKJ-ban a gyakorlati vizsgarész egy nap volt, ezt írta elő az szvk, mindenféle más utalás nélkül. A vizsgaszervezők az infrastrukturális lehetőségeikhez és a vizsgázók létszámához mérten dolgozták ki a gyakorlati feladatot, amit így persze egy nap alatt meg lehetett csinálni.

Természetesen az új szvk-k esetében is lehet kérdés, hogy jól rendeltük-e hozzá a vizsgaidőket? Lehet, hogy egyes szvk-k esetében lehetne rövidíteni, mert rosszul mérték fel az időt.

A bemeneti kompetencia és az előzetes tudás nem ugyanaz. Bemeneti kompetencia: beengedhető-e a képzésbe, akinek nincs megfelelő iskolai végzettsége. Ez a projekt erről szól.

IV.

Egyebek:

Az elnök megköszönte a Felügyelő Tanács tagjainak az aktív részvételt és az együttműködést; bejelentette, hogy a Felügyelő Tanács soron következő ülésére 2009. június 19-én, pénteken, a konferenciateremben kerül sor.

Főigazgató úr kezdeményezte, hogy a nyári szabadságolások miatt ne legyen július és augusztus hónapban ülés, és megfontolásra ajánlotta, hogy a júniusi megbeszélésen döntsenek a következő ülés esetleges szeptember eleji időpontjáról.

Az ülésről szóló meghívót, a napirendet és a szakmai anyagokat 2009. június 11-ig küldi el a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet.

Budapest, 2009. június 2.

Készítette:

Juhászné Víg Éva
programiroda-vezető

Ellenőrizte:

Nagy László
főigazgató